

УДК 342.78:351.746.1 (477)

Ю. М. Павлютін

ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНИЙ ВИМІР НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК ОБ'ЄКТА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Наголошено на тому, що питання забезпечення національної безпеки в Україні актуалізувалися лише в умовах реальної загрози національному суверенітету, хоча низка передумов мала місце ще заздалегідь.

Проаналізовано праці, присвячені концептуальним, організаційно-правовим та інституційним засадам розроблення та впровадження державної політики національної безпеки, а також організації демократичного цивільного контролю за діяльністю сектора безпеки.

Зроблено висновок, що сучасне розуміння сутності національної безпеки має охоплювати широке розуміння категорії “безпека” та шляхів вирішення питань щодо її забезпечення. Наголошено, що методологія вирішення безпекових питань на основі базових цінностей та власних спроможностей сектора безпеки і оборони має стати основою для формування й побудови політики національної безпеки України, а також предметом вивчення у подальших дослідженнях технологій адміністрування безпекою.

***Ключові слова:** національна безпека України, сектор безпеки і оборони, публічне адміністрування, національна безпека як об'єкт публічного адміністрування.*

Постановка проблеми. Побудова системи управління забезпеченням національної безпеки є одним з найактуальніших для держави питань сьогодення. Під час протидії Україні широкомасштабній агресії Російської Федерації стало очевидним, що діюча система виявилася не здатною ефективно виконувати свої функції. Перед країною нині постали надскладні завдання, оскільки водночас із життєвою необхідністю захисту фундаментальних національних цінностей – незалежності, територіальної цілісності і суверенітету держави, свободи, прав людини і верховенства права, добробуту, миру і безпеки – усіма доступними, хоча і суттєво обмеженими, засобами держава має у короткий період часу провести комплекс реформ у сфері національної безпеки, а також долати корупцію. Вироблення теоретичного концепту ефективності функціонування сектора безпеки і оборони в умовах обмежених ресурсів держави та здійснювана на основі його сприйняття послідовна і конструктивна підтримка України

© Ю. М. Павлютін, 2020

міжнародним співтовариством є запорукою відновлення миру в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальнотеоретичною основою для розгляду поставленої проблеми є наукові праці О. Бандурки, О. Долженкова, Ю. Дубка, О. Комісарова, О. Копана, М. Корнієнка, В. Крутова, С. Кудінова, С. Кузніченка, В. Лаптія, М. Литвина, В. Олефіра, А. Подоляки, М. Саакяна, О. Хитри та ін. Практичним проблемам забезпечення національної безпеки, різним аспектам її забезпечення окремими державними органами приділено також достатньо уваги. Разом з цим питання розгляду національної безпеки як об'єкта публічного адміністрування залишаються практично не дослідженими сучасною правовою наукою.

Мета статті. Зважаючи на актуальність і значущість проблеми, метою статті є розгляд передумов формування національного концепту адміністрування безпекою та формулювання на цій основі науково обґрунтованих пропозицій щодо подальших

розвідок у сфері організації публічного адміністрування сферою національної безпеки України.

Виклад основного матеріалу. Безпека поряд із людиною, її життям і здоров'ям, честю і гідністю, недоторканністю визнається в Україні найвищою соціальною цінністю [1]. Етимологічно “безпе́ка” походить від дієслова “*pekti*” і означає відсутність турбот та клопоту, тобто відсутність загрози для особистості, суспільства і держави в цілому [2, с. 163].

Термін “безпе́ка” на наших теренах почали вживати досить давно з метою позначення “спокійного стану духу людини, котра вважала себе захищеною від будь-якої небезпеки”. В Російській імперії, частиною якої були окремі регіони українських земель, уперше термін “державна безпе́ка” було вжито у Высочайше утвержденном Положенні о мерах к охранению государственного порядка и общественного спокойствия від 14 серпня 1881 р. [3].

Український дослідник питань політичної безпеки В. П. Циганов визначає поняття “безпе́ка” як діяльність людей, суспільства, держави, світового співтовариства народів щодо виявлення, запобігання, послаблення, відвернення загрози, здатної загубити їх, позбавити матеріальних і духовних цінностей, завдати невідшкодних збитків, заблокувати шляхи для прогресивного розвитку [4].

Науковець Г. В. Іващенко вважає, що безпе́ка “не є стан захищеності інтересів суб'єкта, а контрольовані суб'єктом умови свого існування. Безпе́ка суб'єкта і його діяльності є сукупність умов його існування, якими він опанував (збагнув, засвоїв, створив) у процесі своєї самореалізації, і які він, таким чином, в змозі контролювати” [5].

Загалом “безпе́ка” є складним багаторівневим та структурованим соціальним явищем, а тому з точки зору методологічного підходу важливо мати цілісне уявлення про безпе́ку. Залежно від того, хто виступає суб'єктом або об'єктом безпе́ки (окрема людина, соціальна група, суспільство в цілому, держава або співтовариство держав), А. Ю. Чмихало виділяє такі основні рівні безпе́ки: 1) особиста або індивідуальна безпе́ка; 2) соціетальна (громадська) безпе́ка або безпе́ка суспільства; 3) національна безпе́ка або безпе́ка держави; 4) міжнародна або колективна безпе́ка; 5) всесвітня або глобальна безпе́ка [6, с. 10].

Концепцію безпе́ки людини було визначено у Доповіді Програми розвитку ООН (ПРООН)

(*Human Development Report*) у 1994 р. як поєднання таких основних складових елементів: економічна безпе́ка, продовольча безпе́ка, екологічна безпе́ка, безпе́ка для здоров'я, особиста безпе́ка, суспільно-культурна безпе́ка, політична безпе́ка [7, с. 24, 25].

Таким чином, у межах національного концепту “безпе́ка” має виступати як своєрідна характеристика і необхідна передумова життєдіяльності, прогресивного розвитку та життєздатності об'єктів реального світу. Очевидно, що ці об'єкти існують і розвиваються в середовищі, параметри якого формуються під впливом різноманітних взаємопов'язаних та взаємозумовлених чинників, інтегральна складова яких створює певний рівень потенційних та реальних загроз національній безпе́ці. Відповідно, система національної безпе́ки держави має забезпечувати захист та можливість реалізації життєвих потреб людини, суспільства, держави, потреб, які певною мірою знаходять своє сутнісне віддзеркалення множини національних інтересів [8, с. 8].

Ще у 2012 р. Г. П. Ситник зазначав, що безпе́ку можна вважати характеристикою щодо інших базових цінностей, зокрема таких, як “добробут”, “сталий розвиток”, бо наявність певного рівня безпе́ки є умовою збереження та розвитку (накопичення) вказаних цінностей [9].

Більшість дослідників виходять з того, що національна безпе́ка містить у собі всі види безпе́ки, зокрема безпе́ку особи, суспільства і держави. Безпе́ка проявляється в потребі особистості, суспільства і держави в сталому розвитку, формувалась історично, має закони розвитку, володіє певними закономірностями. Отже, держава є основним суб'єктом забезпечення безпе́ки особи і суспільства. Головна мета держави – забезпечити повноцінний розвиток та життєдіяльність людей і їх власну безпе́ку.

Сьогодні багато вчених і політичних інститутів активно досліджують та вносять пропозиції різних аспектів визначення базового концепту реорганізації сектора безпе́ки. У науковій літературі та стратегічних нормативно-правових документах дедалі більше уваги приділяється питанням визначення “вектора безпе́ки”, що породжує активний *дискурс* щодо існуючого стану та реформування механізму забезпечення національної безпе́ки України.

Зокрема, в аналітичній доповіді *Національного інституту стратегічних досліджень* “Концептуальні засади розвитку системи забезпечення національної безпеки України” (2015 р.) йшлося про проблеми динаміки розвитку безпекової сфери, а також необхідність “визначення концептуальних підходів до ... реформування, розробки конкретних пропозицій і рекомендацій щодо визначення основних термінів; комплексного перегляду законодавства України з питань забезпечення національної безпеки; оновлення системи взаємовідносин між гілками влади, державними органами, органами місцевого самоврядування, господарюючими суб’єктами, громадськими організаціями та особами з питань прогнозування і планування у системі забезпечення національної безпеки ...” [10].

Розроблений у зв’язку з ухваленням на Саміті ООН зі сталого розвитку 17 глобальних цілей сталого розвитку на період до 2030 року проект Стратегії сталого розвитку України до 2030 року [11] підтвердив орієнтацію у публічному адмініструванні сектором безпеки на вектор безпеки, визначений Стратегією сталого розвитку “Україна – 2020” [12]. Відповідно, забезпечення безпеки держави, бізнесу та громадян, захищеності інвестицій та приватної власності, забезпечення миру і захисту кордонів, чесного та неупередженого правосуддя, невідкладне проведення очищення влади на всіх рівнях та забезпечення впровадження ефективних механізмів протидії корупції визнано стратегічною метою сталого розвитку держави [11]. Пріоритетними також є сфери безпеки життя та здоров’я людини, що неможливо без ефективної системи охорони громадського здоров’я, надання належних медичних послуг, захищеності соціально вразливих верств населення, безпечного стану довкілля і доступу до якісної питної води й санітарії, безпечних і якісних харчових продуктів та промислових товарів.

Аналогічне ставлення до змісту категорії “безпека” закладено й у зміст Стратегії національної безпеки України (редакція 2015 р.), яка передбачає створення нової системи забезпечення національної безпеки України, що здатна протистояти російській загрози, має довгостроковий характер і враховує докорінні зміни у зовнішньому та внутрішньому безпековому середовищі України. Серед основних цілей цієї Стратегії є: мінімізація загроз державному суверенітету та створення умов для відновлення територіальної

цілісності України у межах міжнародно-визнаного державного кордону України, гарантування мирного майбутнього України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави; утвердження прав і свобод людини і громадянина, забезпечення нової якості економічного, соціального і гуманітарного розвитку, забезпечення інтеграції України до Європейського Союзу та формування умов для вступу в НАТО [13].

Розкриття змісту поняття “безпека” у стратегічних документах держави відбувається через опис “загроз” такій “безпеці”, що, у свою чергу, є проявом технологій адміністрування безпекою на основі загроз. Разом з цим слід зауважити на доцільності переходу до інших технологій, зокрема адміністрування на основі спроможностей.

У змісті Стратегії національної безпеки України наразі названо **актуальні загрози національній безпеці України** – інституційну слабкість, непрофесійність, структурну незбалансованість органів сектора безпеки і оборони; поширення корупції, її укорінення в усіх сферах державного управління; слабкість, дисфункціональність, застарілу модель публічних інститутів, депрофесіоналізацію та деградацію державної служби; високий рівень “тінізації” та криміналізації національної економіки, кримінально-кланову систему розподілу суспільних ресурсів; деформоване державне регулювання і корупційний тиск на бізнес тощо.

Варто додати, що, незважаючи на стрімкий розвиток інтеграційних процесів, обрання більш ефективної технології адміністрування (щодо забезпечення національної безпеки) та компенсування недостатності ресурсів за рахунок міжнародної взаємодії, Україна досі залишається в стані “формування дорожньої карти”, що в силу різних причин не веде до досягнення кінцевої мети. Так, ще у 2006 р. з огляду на придатність національного сектора безпеки до новоутворених реалій було визначено моделі [14] подальшої видозміни: перша модель адміністрування передбачала перехід до використання структур управління НАТО та поступове набуття членства у цій організації; друга модель – “фінляндизації”, що передбачала відмову України від адміністрування сферою безпеки за “стандартами” НАТО та запровадження адміністрування сферою безпеки за “стандартами” інституцій ЄС; третя модель

безпеки передбачала побудову стратегічного партнерства України з США з розвитком субрегіонального співробітництва; четверта – збереження позаблокового статусу і фактичне залишення традиційної системи адміністрування безпекою. Вбачається, що попри гучні політичні заяви саме остання модель адміністрування продовжує застосовуватися, хоча із певними змінами.

Звичайно, становлення та розвиток міжнародних відносин як наслідок розвитку світових глобалізаційних процесів безпосередньо впливає на політику забезпечення національної безпеки держави. Однак формування національного концепту адміністрування національною безпекою повинно мати послідовний характер і поєднуватись із урахуванням динаміки розвитку соціальних відносин усередині самої держави, основою яких є людина як головний об'єкт національної безпеки України.

Ще у 2017 р., на етапі активної підготовки проекту нового Закону України “Про національну безпеку України”, було започатковано низку досліджень оцінки громадянами безпекової обстановки, щодо якої 52 % зазначили наявність небезпек, 26 % – часткову забезпеченість власної безпеки, лише 9 % заявили щодо достатнього рівня безпеки [15]. У найбільшій безпеці громадяни України відчували себе у власній квартирі (80,1 %), у своєму під'їзді та на подвір'ї (70,1 %), у своєму районі (60,6 %) [16]. У подальших аналогічних дослідженнях, які проводилися різними інституціями у 2018–2020 рр., було виявлено загальний рівень занепокоєності питаннями безпеки 24–35 % та існування у громадській свідомості сталих уявлень про взаємозв'язок безладу й недоглянутості на вулицях і прибудинкових територіях та підсвідомого бажання порушувати порядок, вчиняти безлад, хуліганські дії [17]. Найбезпечнішими, з точки зору мешканців, визнано міста Хмельницький, Луцьк, Вінниця, Тернопіль, Чернівці, Івано-Франківськ [18].

Зважаючи на кількість та індивідуальне сприйняття стану безпеки опитаних, які дали саме такі відповіді, можна дійти висновку, що суб'єктивно безпека займає чільне місце в свідомості кожного з них й проявляється у всіх сферах суспільних відносин, які є важливими для існування і розвитку особистості, а тому потребує належної організації захисту як з боку державних та громадських інститутів, так і

особисто, шляхом реалізації конституційних прав та свобод людини і громадянина.

Історичний досвід свідчить, як відмічає Г. П. Ситник, що неефективність взаємодії елементів соціальної системи, зокрема державних інститутів та інститутів громадянського суспільства, корупція, недосконалість правових норм, правовий нігілізм, масове порушення прав і свобод людини, дефіцит необхідних для розвитку системи ресурсів тощо породжують низку небезпек, які можуть досить швидко призвести до руйнації соціальної системи (держави). Тому у цьому випадку безпека значною мірою пов'язується з необхідністю вдосконалення теоретико-методологічних засад державного управління та їх реалізацією у практичну діяльність управлінців [9].

В умовах геополітичних перетворень у світі, глобалізації економіки проблема забезпечення безпеки особистості, суспільства і держави охоплює воєнні, економічні, політичні, соціальні, екологічні, гуманітарні аспекти, а також питання історичної, національної та релігійної ідентичності. Загалом до основних проблем, що викликають ризики і загрози національній безпеці України, насамперед, належать явища, які притаманні розвитку багатьох держав, в основі яких етапи боротьби за енергоресурси, техногенних катастроф, міжнаціональних та міжконфесійних конфліктів, значного поширення тероризму, наркоторгівлі, організованої злочинності і корупції, нелегальної міграції, торгівлі людьми, демографічні проблеми тощо. Особливу загрозу становлять тенденції консолідації національних та міжнародних злочинних угруповань, об'єднання кримінальної злочинності з націоналістичними та екстремістськими угрупованнями.

Активізація терористичної діяльності, що дедалі більше набуває глобального характеру, створює небезпеку для будь-якої країни і здебільшого пов'язується з міжнаціональними і міжконфесійними конфліктами та сепаратистськими рухами. Терористичні організації перетворилися на інструмент досягнення певних політичних цілей і, дуже часто, високоприбуткового злочинного бізнесу. Збереження загрози міжнародного тероризму є одним із основних викликів світовій цивілізації [19].

Загалом, Групою високого рівня ООН було започатковано дослідження та напрацювання механізмів реагування на основні загрози

безпеці, які розділені на шість блоків: економічні і соціальні загрози (включаючи злидні, інфекційні загрози та екологічну деградацію); міждержавні конфлікти; внутрішні конфлікти (включаючи громадянську війну, геноцид та інші масові звірства); поширення і можливе застосування ядерної, радіологічної, хімічної і бактеріологічної зброї; тероризм; транснаціональна організована злочинність [20, с. 34, 35, 36].

Як вказують В. В. Крутов та В. Г. Пилипчук, у сучасній безпековій практиці України прийнято використовувати поняття “глобальні загрози і чинники сталого розвитку країн” та відносити до їх змісту : 1) енергетичну безпеку; 2) баланс території країни, природних ресурсів і населення (біоємкість); 3) нерівність соціальних груп; 4) глобальні хвороби; 5) дитячу смертність; 6) корупцію; 7) питну воду; 8) глобальне потепління; 9) державну нестабільність; 10) природні й техногенні катастрофи [21, с. 9, 10].

Науковець В. О. Косевцов зазначав, що загрози національним інтересам – це дії політичних, військових або природних сил, вплив перебігу соціальних, економічних та інших подій, а також ситуацій, що складаються в результаті цих подій, на процес життєдіяльності людини, суспільства, держави, які змушують країну йти на додаткові зусилля, вимагають надмірно великих витрат, мобілізації ресурсів із метою збереження своєї державності, національної та культурної ідентичності, надійного захисту власного народу [22].

Висновки

Отже, питання забезпечення національної безпеки в Україні неодноразово піднімалися різними вченими ще до агресії Російської Федерації. На жаль, в організаційному механізмі регулювання в цій сфері суспільних відносин вони мали здебільшого декларативний характер і актуалізувалися лише в умовах реальної загрози національному суверенітету шляхом посягання на територіальну цілісність держави, хоча передумови мали місце ще задалегідь до названих подій. Низку праць присвячено концептуальним, організаційно-правовим та інституційним засадам розроблення та впровадження державної політики національної безпеки, а також організації демократичного цивільного контролю за діяльністю сектора безпеки.

Сучасне розуміння сутності національної безпеки має охоплювати широке розуміння категорії “безпека” та шляхів вирішення питань щодо її забезпечення. Визначена у Законі України “Про національну безпеку України” та пов’язаних з ним нормативно-правових актах методологія вирішення безпекових питань на основі базових цінностей та власних спроможностей сектора безпеки і оборони має стати основою для формування й побудови політики національної безпеки України, а також предметом вивчення у подальших дослідженнях технологій адміністрування безпекою.

Перелік джерел посилання

1. Конституція України: офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.
2. Етимологічний словник української мови: у 7 т. / ред. кол.: О. С. Мельничук (гол. ред.), І. К. Білодід, В. Т. Коломієць, О. Б. Ткаченко. АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. Київ : Наукова думка, 1982. Т. 1: А–Г. 632 с.
3. Высочайше утвержденное Положение о мерах к охранению государственного порядка и общественного спокойствия (14 августа 1881 года) (Собр. Узак. 1881 г. Сентября 9, ст. 616).
4. Циганов В. П. Політична безпека і безпечна політика : складові, ознаки, стан, тенденції. Київ : Ніка центр, 2006. 112 с.
5. Иващенко Г. В. О понятии “безопасность”. *Credo*. № 4(22)'00. *Теоретический философский журнал*. URL: <http://www.orenburg.ru/culture/credo/24/>.
6. Чмыхало А. Ю. Социальная безопасность: учеб. пособие. Томск : Изд-во ТПУ, 2007. 168 с.
7. Human Development Report 1994. *United Nations Development Programme*. New York : Oxford University Press, 1994. P. 226.
8. Шипілова Л. М. Порівняльний аналіз ключових понять і категорій основ національної безпеки України : автореф. дис... канд. політ. наук: 21.01.01 / Шипілова Лариса Миколаївна ; Рада національної безпеки і оборони України, Інститут проблем національної безпеки. Київ, 2007. 20 с.
9. Ситник Г. П. Державне управління у сфері національної безпеки (Концептуальні та організаційно-правові засади) : підруч. для студ. і слухачів вищ. навч. закл. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ : НАДУ, 2012. 543 с.

10. Концептуальні засади розвитку системи забезпечення національної безпеки України: аналітична доповідь / О. О. Резнікова та ін. Київ : НІСД, 2015. 58 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2015-07/nac_bezp-182c8.pdf.
11. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. Проект. URL: https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/S DGreports/UNDP_Strategy_v06-optimized.pdf.
12. Про Стратегію сталого розвитку “Україна – 2020” : Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.
13. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року “Про Стратегію національної безпеки України”: Указ Президента України від 26.05.2015 р. № 287/2015 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/287/2015/paran2#n2>.
14. Розбудова безпеки і оборони : зб. матеріалів щодо Плану партнерських дій із створення інститутів оборони і безпеки (PAR-DIB) / за ред. Філіпа Х. Флурі, Вітлема Ф. ван Ікелена; пер. з англ. О. Михалочко, за участі К. Гломозди. Женева–Київ, 2006. 383 с.
15. Новое Время. URL: <http://nv.ua/allvotes/169.html>.
16. Громадяни України про безпеку: особисту, національну та її складові. URL: <https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/2017-SURVEY%202-DCAF-UKR.pdf>.
17. Запобігання злочинності через планування територій, безпеки житлового середовища : результати дослідж. наукової лаб. соціологічного моніторингу Дніпропетровського держ. ун-ту внутрішніх справ. URL: <https://dduvs.in.ua/struktura-universitetu/pidrozdili-universitetu/naukova-laboratoriya/rezultaty-doslidzhen/bezpeky-zhytloвого-seredovyssha/>.
18. П'яте всеукраїнське муніципальне опитування 06.09-10.10.2019. URL: http://ratinggroup.ua/files/ratinggroup/reg_files/fifth_municipal_survey_september_2019_ua_final_12-5-2019.pdf.
19. Ситуаційна кімната керівника країни як складова системи забезпечення національної безпеки / П. І. Бідюк та ін. *Національна безпека України: стан, кризові явища та шляхи їх подолання* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Київ : Національна академія управління. Центр перспективних досліджень, 2005. С. 360–367.
20. Сектор безпеки: рекомендації міжнародних організацій : зб. документів / упоряд. О. Ф. Белов. Київ : НКЦ СБ України, 2006.
21. Становлення і розвиток недержавних суб'єктів сектора безпеки України (система безпеки підприємництва): наукова доповідь. Київ : НІСД, 2011. 85 с.
22. Косевцов В. О. *Національна безпека України: теорія, реальність, прогноз* : монографія. Київ : Сатсанга, 2000. 80 с.

Стаття надійшла до редакції 02.04.2020 р.

УДК 342.78:351.746.1 (477)

Ю. Н. Павлютин

ОБЩЕТЕОРЕТИЧЕСКОЕ ИЗМЕРЕНИЕ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ КАК ОБЪЕКТА ПУБЛИЧНОГО АДМИНИСТРИРОВАНИЯ

Отмечено, что вопросы обеспечения национальной безопасности в Украине актуализировались лишь в условиях реальной угрозы национальному суверенитету, хотя ряд предпосылок имел место еще заранее.

Проанализирован ряд работ, посвященных концептуальным, организационно-правовым и институциональным основам разработки и внедрения государственной политики национальной безопасности, а также организации демократического гражданского контроля за деятельностью сектора безопасности.

Сделан вывод, что современное понимание сущности национальной безопасности должно охватывать широкое понимание категории “безопасность” и путей решения вопросов по ее обеспечению. Отмечено, что методология решения вопросов безопасности на основе базовых ценностей и собственных возможностей сектора безопасности и обороны должен стать основой

для формування и построения политики национальной безопасности Украины, а также предметом изучения в дальнейших исследованиях технологий администрирования безопасностью.

Ключевые слова: национальная безопасность Украины, сектор безопасности и обороны, публичное администрирование, национальная безопасность как объект публичного администрирования.

UDC 342.78:351.746.1 (477)

Yu. Pavliutin

GENERAL THEORETICAL MEASURING OF NATIONAL SECURITY AS AN OBJECT OF PUBLIC ADMINISTRATION

The article emphasizes that the issues of ensuring national security in Ukraine became relevant only in the conditions of a real threat to national sovereignty, although a number of preconditions took place in advance.

The preconditions for the formation of the national concept of security administration and the formulation on this basis of scientifically sound proposals for further intelligence in the field of organization of public administration in the field of national security of Ukraine are determined. The phenomenon of "security" is considered as a complex multilevel and structured social phenomenon. It is emphasized that within the national concept, "security" should stand out as a kind of characteristic and a necessary prerequisite for the vital activity, progressive development and viability of real-world objects.

A number of works devoted to the conceptual, organizational, legal and institutional principles of development and implementation of state national security policy, as well as the organization of democratic civilian control over the activities of the security sector are analyzed.

It is stated that the disclosure of the meaning of "security" in the strategic documents of the modern Ukrainian state occurs through the description of "threats" to such "security", which, in turn, is a manifestation of security administration technologies based on threats. Remarks on the expediency of transition to other technologies, including the ability-based administration were made. Taking into account the current challenges, some models of changes in the national security system are considered.

It is concluded that the modern understanding of the essence of national security should include a broad understanding of the category of "security" and ways to address issues related to its provision. It is emphasized that the methodology of solving security issues on the basis of basic values and own capabilities of the security and defense sector should become the basis for the formation and construction of national security policy of Ukraine, as well as the subject of further research in security administration technologies.

Keywords: national security of Ukraine, security and defense sector, public administration, national security as an object of public administration.

Павлютін Юрій Миколайович – кандидат юридичних наук, докторант Національної академії Служби безпеки України
<https://orcid.org/0000-0002-1992-7522>